

200901128 - 136

A: 312

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091, Majorstuen
0301 Oslo

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):

Dato:

2011/4786 ART-VM-RL

09.09.2011

Arkivkode:

087.Z/0/363.2

Høringsuttalelse vedrørende søknad om etablering av Breim kraftverk i Gloppen kommune, Sogn og Fjordane

Vi viser til oversendte saksdokumenter, datert 11.4.2011 som grunnlag for søknad om etablering av Breim kraftverk i Gloppen kommune. Vi viser også til Fylkesmannen i Sogn og Fjordanes vurderinger angående søknaden datert 29.4.2011. Vår utsatte høringsuttalelse er etter avtale med saksbehandler i NVE.

Bakgrunn

Breim Kraft AS søker primært om konsesjon for en utbygging i henhold til alternativ A1 (kraftstasjon i fjell ved Seimestranden i vannkanten ved Breimsvatnet). En variant med kraftstasjon i dagen ved samme område ca. 1,3 km sør for utløpet av Storelva (alternativ A2), søkes som et sekundært alternativ. Begge alternativene vil utnytte et fall på ca. 64 meter, ha en installert effekt på 32 MW og gi en årlig produksjon på ca. 98 GWh. Kraftverket vil ha en slukeevne på inntil 60 m³/s. Fra inntaket føres vannet i 4,1 km tunnel i fjellet til kraftstasjon. Avløp fra kraftstasjonen ved utbyggingsalternativ A1 vil skje gjennom en ca. 400 m lang utløpstunnel som leder vannet ca 10-15m under overflaten i Breimsvatnet. Ved alternativ A2 ledes avløpsvannet ut i overflaten av Breimsvatnet. Etter utbygging av Breim kraftverk vil middelvannføringen i Storelva nedstrøms inntaket ved Høylo, bli redusert fra 27,3 m³/s til minstevannføringen som om sommeren er foreslått til 6,0 m³/s og om vinteren 1,0 m³/s. I tillegg vil restfeltet bidra med ca. 0,9-1,0 m³/s i sommermånedene og 0,3 - 0,4 m³/s i vintermånedene. Det foreligger også et alternativ B som er skissert med samme inntak som alternativ A, tunell i fjell og kraftstasjon i dagen ved Seime bru, ca 380 m ovenfor utløpet av Storelva til Breimsvatnet. Planene innebærer også dumping av tunnelmasser i Breimsvatnet.

DNs vurdering

I Fylkesmannens (FM) høringsuttalelse er det gitt uttrykk for at det er et gjennomgående trekk i reguleringssaker at graden av usikkerhet omkring resultatene fra de miljømessige registreringene, blir sterkt underkommunisert. FM etterlyser mer opplysninger og faglig kritiske vurderinger fra utredningskonsulentene om hva valgte metoder vil kunne avdekke med feltinnsatsen som er brukt. Dette er vesentlig for å kunne si noe om kunnskapsgrunnlaget

Besøksadresse:

Tungasletta 2

Postadresse:Postboks 5672 Sluppen
N-7485 Trondheim**Telefon:**

73 58 05 00

Telefaks:

73 58 05 01

Videokonf:

73 90 51 40

Internett:

www.dirnat.no

E-post:

Postmottak@dirnat.no

Saksbehandler:

Roar A. Lund

Telefon:

73 58 07 36

er tilstrekkelig (jf. Naturmangfoldloven (nml) § 8). FM påpeker videre at den nye loven må føre til en økt bevissthet om dette, både fra konsulentene og fra ansvarlig myndighet som skal bruke utredningene. Ideelt sett burde konsulentoppdragene som standard ha med et krav til konsulenten om å gi ei vurdering etter nml § 8 samt §§ 9-12, som ansvarlig myndighet skal vurdere spesifikt. Selv om besluttede myndighet har ansvar for en selvstendig vurdering, kan det heve kvaliteten på beslutningen om også konsulenten (som har den største fagkompetansen og detaljinnsikten i hvordan undersøkelsen er gjennomført) først gir sin eksplisitte vurdering i forhold til de nevnte paragrafene. DN ser et generelt behov for å heve kvaliteten på konsekvensutredningene i reguleringssaker og støtter den anbefalingen som FM her fremmer. Hva angår herværende utbyggingssøknad, ser det DN også, som påpekt i Fylkesmannens uttalelse, at konsekvensutredningen bærer preg av mangler på en rekke punkter. Vi viser til FMs grundige uttalelse for nærmere beskrivelse av disse forhold der det etterlyses mer faktisk kunnskap om hvordan ulike arter og artsgrupper påvirkes av ulike vannføringer og andre endringer av elvesystemet etter gjeldende utbyggingsforslag.

Konsekvensutredningene som er framlagt, viser gjennomgående få og små negative konsekvenser for naturmiljøet. Dette gjelder også hva angår mulig påvirkning på relativt tallrike fiskespisende ørretbestand i Breimsvatnet (storørret). Det er blitt fanget individer på opptil 15 kilo i vatnet og bestanden nytter i hovedsak utløpselva og utløpsosen fra innsjøen (Gloppeelva) som gyte- og oppvekstområde. Storørret frekventerer også Storelva i betydelig grad. Fra lokalt hold vises det til et betydelig fiske især i utløpsoset av Storelva og fra fylkesmannen vises det til historiske nedtegnelser med betydelige fangster. Det er uavklart om storørret nytter Storelva som gyte- og oppvekstområde. Lokale grunneiere har engasjert Norsk institutt for vannforskning (NIVA) til å vurdere betydningen av Storelva med henhold til storørretbestanden på nytt, da de mener konklusjonene i den fiskebiologiske rapporten må være feil.

Storørrestammer skal i forvaltningssammenheng tillegges stor vekt¹. Storørret nevnes da også spesielt i flere sentrale dokumenter knyttet til vannkraftutbygging. I NVEs retningslinjer for revisjon av konsesjonsvilkår (til behandling i OED) omtales f.eks. vassdrag med sikre storørretbestander som vassdrag av stor verdi for temaet fisk og fiske². Storørretvassdrag trekkes følgelig fram av NVE som vassdrag hvor krav til minstevannføring/endret minstevannføring vil kunne være særlig aktuelt. Videre er storørreten sidestilt med laks og sjørret når det gjelder krav til undersøkelsesmetodikk i registreringen av biologisk mangfold i småkraftsaker³.

DN mener at storørretens bruk av Storelva er så uavklart at det er hensiktsmessig å avvente den forventede rapporteringen fra NIVA for det tas standpunkt til viktigheten av lokaliteten i denne sammenheng.

¹ Direktoratet for naturforvaltning 2000. DN Håndbok 15: Kartlegging av ferskvannslokaliteter.

² Norges vassdrags- og energidirektorat 2010. Retningslinjer for revisjon av konsesjonsvilkår for vannkraftverk - til bruk for hovedaktørene i en revisjonsprosess.

³ Norges vassdrags- og energidirektorat 2009. Kartlegging og dokumentasjon av biologisk mangfold ved bygging av småkraftverk (1-10 MW) – revidert utgave. Veileder 3 2009.

Ettersom de miljøfaglige utredningene anses som utilstrekkelig på flere punkter angående vannkvalitet og biologisk mangfold (jfr. også FMs uttalelse) mener DN, som også uttrykk av fylkesmannen, at konklusjonen ut i frå foreliggende miljøinformasjon bør være at det ikke blir gitt konsesjon for bygging av Breim kraftverk.

Avslutningsvis minner vi om naturmangfoldlovens § 7 som sier at prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, og det skal fremgå av beslutningen hvordan disse prinsippene er tatt hensyn til og vektlagt i vurderingen av saken. Forvaltningsmålene i §§ 4 og 5 trekkes også inn i skjønnsutøvingen. De nevnte bestemmelser i naturmangfoldloven har således betydning både for tilrettelegging av beslutningsgrunnlaget og for selve den skjønnsmessige avveiningen som finner sted ved avgjørelsen. Miljøkonsekvensene av tiltaket skal vurderes i et helhetlig og langsiktig perspektiv, der hensynet til det planlagte tiltaket og eventuelt tap eller forringelse av naturmangfoldet skal avveies. Ved vurdering om tillatelser skal gis, skal naturmangfoldlovens miljørettsprinsipper inngå som en integrert del av søknadvurderingen. For å sikre muligheten til å vurdere om naturmangfoldlovens krav er overholdt, må søknad gi et grunnlag for å kunne foreta vurderinger etter naturmangfoldloven som beskrevet over. Vi forutsetter at en slik vurdering vil bli foretatt av NVE i forbindelse med behandlingen av søknadene.

Vi vil også minne om arbeidet med Vannforskriften og det forestående arbeidet med tiltaksplaner for alle vassdrag (skal foreligge innen 2015). Bortfall av vannføring i elver og bekker vil berøre kravene til godt vannmiljø i betydelig grad, og dette temaet må utredes tilstrekkelig før konsesjonsspørsmålet blir avgjort. En miljøbasert vannføring som tilfredsstiller de krav Vannforskriften setter til godt vannmiljø og god vannkvalitet, må vurderes opp mot krav om minstevannføring sommer og vinter.

Konklusjon

DN mener at det ut i fra negative virkninger på naturmangfold og mangler i foreliggende kunnskapsgrunnlag, ikke bør gis tillatelse til omsøkte Breim kraftverk.

Med hilsen

Direktoratet for naturforvaltning

Yngve Svarte e.f.

Direktør Artsforvaltningsavdelingen

Øyvind Walsø

Øyvind Walsø

Kopi til:

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane Njøsavn. 2 6863 Leikanger

DIREKTORATET FOR
NATURFORVALTNING